

Vil mindske frivillig modulation

Hvis EU beslutter at øge overførselen af direkte støtte til landdistriktsområdet, vil de engelske landmænd have reduceret den nationale modulation tilsvarende. Det siger Carmen Suarez, chief economist, NFU.

Enkelt miljøprogram

"Environmental Stewardship Scheme" er et frivilligt miljøprogram, hvor landmænd ved at samle 30 point/hektar kan få tilskud til en vifte af tiltag, de selv kan vælge: Pleje af læhegn, randzoner, ekstensiv græsning m.m. Der er tre niveauer: Entry Level Stewardship (30 £ pr. hektar), Organic Entry Level Stewardship (for økologer - 60 £ pr. hektar) og Higher Level Stewardship (variation i tilskud).

» citatet «

"I dag taler selv de mest traditionelt indstillede landmænd om randzoner."

Matt Ware, NFU.

? vidste du

England har i 21 år haft forskellige landbrugs-miljøprogrammer, hvoraf Environmental Stewardship Scheme er sidste skud på stammen. I den periode er antallet af solsorte forøget med 10 pct., musvågernes antal er firedoblet, stenpikkere er øget med 10 pct., og antallet af brogede vipstjerter er fordoblet.

Nye stier og bedre adgangforhold for offentligheden er noget af det, Swithan Waterer får tilskud til på sin planteavlsbedrift. Foto: Jens Tønnesen.

Swithan Waterer dyrker natur

"Det giver mig et kick," forklarer gdr. Swithan Waterer om den drivende faktor for hans deltagelse i miljøprogrammet Environmental Stewardship Scheme.

Af Helle A. Christensen

"Her har vi hovedgården, de streger dér betyder græsbræmmer, det dér er lidt skov, det dér er et vildfugleskjul."

Swithan Waterer vifter med sit kort med grønne, blå og røde streger og skraveringer og fortæller i rivende hast om de mange miljøtiltag, han har gang i på sin planteavlsbedrift, der er stykket sammen af tre gårde til i alt ca. 200 hektar.

Vi står uden for den ene, Russels Farm, ved Halstead i Essex. Her sidst i maj er vejret

gråt og mildt, hylden og de vilde roser blomstrer forlængst. Et øjeblik senere stuver vi os sammen i Swithans jeep - vi skal ud og have syn for sagn:

Hvad er det, Swithan Waterer bidrager med i det miljøprogram, Environmental Stewardship Scheme, som efterhånden mere end halvdel af det engelske landbrugsareal er omfattet af?

Grønne korridorer

Vi kører afsted i jeepen i susede fart, ad stier, hjulspor og markveje, undervejs foretager vi bratte sving og letter af og til fra sæderne. Udsynet er stærkt begrænset, da de mange "hække" eller rettere levende hegn, danner grønne korridorer overalt og spærrer for udsynet. Men netop de levende hegn er et helt centralt element i miljøprogrammet, forklarer Swithan Waterer og standser jeepen.

"I 1970'erne dyrkede vi jor-

den meget intensivt, så der var en masse hegn og habitater, der forsvandt. Det her program er en måde at vinde noget af det tabte tilbage på," forklarer han

Derfor har han via miljøprogrammets mange valgfrie tiltag valgt at forpligte sig til at vedligeholde de levende hegn efter helt bestemte forskrifter: I lange perioder af året må de slet ikke beskæres. Andre regler fastlægger, hvornår han skal skære et hegn helt ned for at forynge det, og hvilken side af hegnet der skal beskæres hvornår.

Det lyder som en hel viden-skab, men det giver god fornuft for Swithan Waterer for fuglelivet på hans ejendomme er blomstret voldsomt op, siden han gik ind i det første miljøprogram for år tilbage.

Græsrandzoner

Men de levende hegn er kun et enkelt element i den vifte af til-

tag, Swithan Waterer har sat i værk for det beskedne miljøtilskud på 30 £ pr. hektar (knap 300 kr.).

Langs mange af de marker, vi passerer, har han udlagt seks meter brede græs-striber, der er slået i forskellige længder op til kornmarken. De skal sikre, at fasan- og agerhønskyllinger kan tørre i solen efter regn. Midt på en kornmark har han sået et areal med vildfugleskjul - et stykke med højt voksende græsser, frø og blomster, som de vilde fugle kan skjule sig i, bygge rede af og finde føde i.

Et andet sted har han sået en blanding med sødtduftende blomster og urter - en pollen-nectar-blanding, som sommerfugle og insekter kan boltre sig i til glæde for næste led i fødekæden, blandt dem de alt for få agerhønskyllinger.

Vi ser også uglekasser i træer, nyplantet skov, og et helt nøgent stykke jord på en halv hektar til de fugle der yngler på

jorden: Viber og lærker, f.eks.

De laver om!

Men Swithan Waterer er ikke udelte tilfreds med den måde, miljøprogrammet administreres på.

"De bliver ved og ved med at lave om på reglerne, og de har ikke justeret tilskuddene op, som de lovede, selvom hvedepriserne er steget voldsomt," siger han.

Som situationen er nu, er han i tvivl om han vil forny sine to kontrakter, når de udløber om et par år.

"Nå, noget af det vil jeg nu under alle omstændigheder fortsætte med, for jeg er grundlæggende "for" naturbeskyttelse. Og jeg er først og fremmest med, fordi det giver mig et kick!"

christenson@landbrugsavisen.dk

☎ 33 39 47 62

» citatet «

"Jeg er først og fremmest med i miljøprogrammet, fordi det giver mig et kick."

Swithan Waterer, planteavler.

📖 Læs i næste uge ...

Kit Speakman dyrker criketbats

England

England

www.landbrugsavisen.dk

Landbrugsnyheder - hele ugen

33.000

aftaler er indgået på Environmental Stewardship Schemes grundniveau og 2.000 aftaler på økologisk eller højt niveau.

Foto: Jens Tønnesen.

Labour styrker grøn trend

England har tradition for et stort engagement i miljø og landskabsværdier. Siden 1997, under Tony Blair og Labourregeringen, er "miljøagendaen" blevet yderligere styrket. Landbruget oplever en stor forståelseskløft.

En halv hektar til viberne

Swithan Waterer har ladet en halv hektar jord ligge sort, løs og bar. Det er til ære for jorddyglende fugle som lærker og viber, som får bedre muligheder for at yngle. En fugletælling på hans bedrift har vist, at der er kommet langt flere dyr og fugle på hans jord, siden han gik ind i miljøprogrammet. Det glæder også hans jagt-hjerte: "Når vi har jagt, er det hele skyer af fasaner der letter fra vildtskjul-beplantningerne," fortæller han.

Miljølandbrug breder sig i England

Landbrugs- miljøprogrammet Environmental Stewardship Scheme har fået de engelske landmænd til at strømme til. Men tømmermændene er ved at melde sig.

Af Helle A. Christensen

Et kun tre år gammelt landbrugs-miljøprogram, Environmental Stewardship Scheme, har fået engelske landmænd til at bakke massivt op om rollen som natur- og miljøforvaltere. Hele 65 pct. af det engelske landbrugsareal, cirka seks mio. hektar, er nu omfattet af

brede niveau i miljøprogrammet, Entry Level Scheme (ELS), på 30 pund pr. hektar imidlertid blevet endnu mindre værd i lyset af de stigende kornpriser.

Men den største anstødsster er bureaukratiet. Landmændene oplever, at reglerne for at være med i programmet jævnligt bliver ændret og skærpet, at det brede sigte bliver snævreret ind. Frustrationen over det administrerende organ, Natural England, er derfor betragtelig.

"De er på vej til at opbygge deres eget lille kongerige. De ansætter folk med egne, stærke miljøpolitiske synspunkter, og de sørger for at hæve "bornemen", så reglerne skærpes; selvom de i virkeligheden bare

brugs-miljøprogram, Environmental Stewardship Scheme, har fået engelske landmænd til at bakke massivt op om rollen som natur- og miljøforvaltere. Hele 65 pct. af det engelske landbrugsareal, cirka seks mio. hektar, er nu omfattet af aftaler om miljøvenlige jordbrugsformer. Samtidig kan naturelskere glæde sig over tusindvis af nye læhegn, stendiger, flere fugle, nye smådamme og søer i landskabet, flere stier og veje i det åbne land.

De nye tal fremgår af en opgørelse fra det engelske landbrugsministerium. Til sammenligning havde danske landmænd i sommeren 2007 tegnet MVJ-aftaler om miljøvenligt jordbrug på knap 100.000 hektar - det vil sige 60 gange mindre.

Tallene fra England fik i sidste uge den engelske landbrugsorganisation National Farmers Union (NFU) til at juble med over succes'en og til at understrege, hvor vigtig en rolle landbruget spiller i bestræbelserne på at styrke biodiversiteten og bevare de klassiske engelske landskabstræk.

"Jeg er sikker på, at landmændene også fremover vil støtte vel-administrerede land-

"Landbrugs-miljøprogrammerne har bidraget til at ændre indstillingen hos gennemsnitlige landmænd radikalt de sidste 15 år. I dag taler selv de mest traditionelt indstillede landmænd om randzoner, og hvis der forekommer en lille usæet plet i marken, er det noget, de har lavet som fugle-ynge-skrabested. Ikke fordi de overså det, da de såede," fortæller Matt Ware (tv) og Terry Jones, NFU's kontor i London. Foto: Jens Tønnesen.

brugsmiljøprogrammer," udtalte NFU-vicepræsident Paul Temple i en pressemeddelelse.

Glansbillede blegnet

Helt så optimistisk er opfattelsen dog ikke på NFU's London-kontor.

"Fra at være anset som en ganske fornuftig idé, er stemningen blandt landmænd faktisk blevet ret negativ. En hel del vil formentlig undlade at forny deres aftaler, når de fem-

årige kontrakter skal gentegnes om et par år," vurderer kontorleder Terry Jones.

Både Terry Jones og hans kollega, Matt Ware, NFU's "London Policy Adviser" (politisk rådgiver, red.), forklarer, at miljøprogrammet oprindeligt blev "solgt" til landbruget på frivillighed, enkelhed og bredde.

Og selvom landbruget i realiteten betaler programmet og tilskuddene selv, tog landbru-

get idéen til sig, dels af politiske årsager, dels fordi der virkelig blev lagt op til et frivilligt, enkelt og overskueligt system.

Pengene til tilskuddene kommer nemlig fra national, eller "frivillig", modulation, som England gør brug af. Det betyder, at regeringen i 2008 overfører yderligere 13 pct. af den direkte støtte - enkeltbetalingen - til landdistriktsområdet, ud over de fem pct. som de øvrige EU-lande overfører.

"Det var måske ikke lige-frem et populært valg, men de solgte det på, at det ville betyde en masse ekstra penge til landbruget, fordi regeringen ville matche beløbet. Så selvom vi mistede noget enkeltbetaling, ville det faktisk være flere penge til rådighed," forklarer Matt Ware.

Tilskud er for små

Siden da er de beskedne tilskud på det lave og mest ud-

"De er på vej til at opbygge deres eget lille kongerige. De ansætter folk med egne, stærke miljøpolitiske synspunkter, og de sørger for at hæve "bønnen", så reglerne skærpes, selvom de i virkeligheden bare skulle få dem til at virke," vurderer Matt Ware.

Matt Ware og Terry Jones er dog trods alt enige om, at landbrugs-miljøprogrammerne i England, som der er en lang og stærk tradition for i landet, langt fra har udspillet deres rolle. Og selvom der formentlig vil ske et frafald, når kontrakterne i Environmental Stewardship Scheme skal gentegnes, vil der være mange der fortsætter.

"Rent faktisk er der sket lidt af et kulturskifte de sidste 15 år. Indstillingen hos den gennemsnitlige landmand er ændret radikalt, og selv de mest traditionelt indstillede landmænd snakker nu om randzoner. Hvis der forekommer en lille usæet plet i marken, er det noget, de har lavet som fugle-ynge-skrabested. Ikke fordi de overså det, da de såede," siger Matt Ware.

christensen@landbrugsavisen.dk

© 33 39 47 62

"Det ser bare helt rigtigt ud"

"Det hele ser bare helt rigtigt ud - jeg synes, det er et fantastisk program," siger Bridget Biddell.

"Det hele ser bare helt rigtigt ud - jeg synes, det er et fantastisk program," siger Bridget Biddell. Foto: Jens Tønnesen

Blandt de varmeste tilhængere af landbrugs-miljøprogrammet "Environmental Stewardship Scheme" finder man de større jordejere i England, hvis ejendomme ofte rummer historiske landskaber.

"For mig er fordelene

enorme. Det er ikke, fordi tilskuddene indbringer en formue, men de gør det lige nøjagtigt muligt for os at tage trykket af ejendommen, at drive arealerne eksensivt og nænsomt, og at bevare "arven" - de landskabelige værdier,"

fortæller Bridget Biddell, Hampton Estate, Surrey, på 1.300 hektar. Hun deltager på miljøprogrammets højeste niveau og glæder sig over det rige dyre- og planteliv og den ekstensive græsning, hun kan tilbyde sine 80 stykker kødkvæg.

"Det hele ser bare helt rigtigt ud - jeg synes, det er et fantastisk program," siger Bridget Biddell.

hac